

jaargang 10
februari 2023
nummer 53

1018

*De Eilanden &
Plantage Weesperbuurt*

Een middag met Juf op Straat ♡ Bewoners Cruquiuskade strijden tegen treinlawaai ♡ Samenzijn en samenwerken in de SOOP ♡ Nieuw: Betrokken burens ♡ Jan en Ria van koffiehuis 't Keldertje

ADRESSEN & SPREEKUREN

SOCIAAL LOKET AMSTERDAM CENTRUM, VOOR ZORG EN ONDERSTEUNING.

Bel voor een afspraak van ma t/m vrij 08.00 – 18.00 uur. Tel 020-25 52 916. Voor info <https://www.amsterdam.nl/zorg-ondersteuning/contact/contact-sociaal-loket/>

OUDER-KIND-TEAM (OKT)

Iedere woensdag van 13.30-14.30 uur inloopteekuur in Huis van de Buurt De Witte Boei. Overig contact kan dagelijks tussen 08.30 – 17.00 uur via tel: 020-555961 gratis spelinloop voor ouders en kinderen 0-2,5 jr. Kraijenhoffstraat 32 woensdag, vrijdag 9.00-12.00, Speeltuin Wittenbrug, Fortuinstraat 4, donderdag 9.00-13.00. Zie: <https://www.dynamo-amsterdam.nl/spelinloop/>

STICHTING BUURTORGANISATIE 1018

Deze stichting ondersteunt en verbindt bewonersgroepen en stimuleert betrokkenheid in postcodegebied 1018. Bezoek de website www.buurtorganisatie1018.nl, of kijk op Facebook

POLITIE

De wijkagenten zijn bereikbaar via 0900-8844 of door het contactformulier in te vullen op www.politie.nl.

MELDNUMMER OPENBARE RUIMTE

Meldingen of klachten over oa vuilnis, fietswrakken, bestrating en groenvoorziening kunnen telefonisch worden doorgeven bij de gemeente via tel. 14020. Voor vragen over de openbare ruimte kunt u terecht bij de gebiedsbeheerder Jeroen van Kemenade via jeroen.kemenade@amsterdam.nl.

VERENIGING STADSDORP CENTRUM OOST

Doel van de vereniging is dat de leden, met uitwisseling van diensten en onderlinge hulp, door bemiddeling en/of ondersteuning, zo lang mogelijk actief, gezond en veilig thuis in de eigen buurt kunnen (blijven) wonen. info@stadsdorpcentrumoost.nl www.stadsdorpcentrumoost.nl

OVERLEG OOSTELIJKE EILANDEN EN KADIJKEN

Het Eilandenoverleg is voor alle bewoners met vragen en problemen op het gebied van de woon- en leefomgeving. Zie voor de data en tijden van het Eilandenoverleg www.buurtorganisatie1018.nl/eilandenoverleg.

BUURTPREEKUR PLANTAGEWEEPBUURT

Elke woensdag, 11.00-12.00 uur, Café Eik en Linde, Plantage Middenlaan 22. Netwerk van bewoners dat helpt bij wensen, ideeën en zorgen in de buurt. mbvanwijk@live.nl, 06-52008854

PLANTAGE WEEPBUURTVERENIGING

De buurtvereniging houdt zich bezig met zaken die van belang zijn in en voor de buurt. www.plantageweesperbuurt.nl en www.facebook.com/plantagebuurt

STG ONTMOETINGSRUIMTE OUDEREN IN DE PLANTAGE- WEEPBUURT (SOOP)

Voor buurtbewoners van 55+, met activiteiten en bijeenkomsten. Nieuwe Kerkstraat 124 ma. t/m vrij 11.00 uur -17.00 uur. Tel 020-4223152, www.soopnet.nl.

VERENIGING VRIENDEN VAN DE PLANTAGE

Doel is bevordering van een bloeiend cultureel leven in en rond de Amsterdamse Plantagebuurt. www.vriendenvandeplantage.nl en www.facebook.com/vrienden-van-de-plantage.

OVERIGE ADRESSEN

Voor overige (werk)groepen, verenigingen en contactadressen zie www.buurtorganisatie1018.nl/links

COLOFON

1018 is een buurtblad voor de oostelijke binnenstad en komt tot stand dankzij een groep vrijwilligers (redactie) en met medewerking van het Huis van de Buurt Oostelijke Binnenstad.

Versijning Het buurtblad 1018-Magazine komt zes maal per jaar uit, in een oplage van 13.500 exemplaren. ISSN: 2352 – 4111.

Eindredactie Titia Koerten

Redactie Vera Amende, Dennis Chin, Erik Hardeman, Maria Heijndael, Titia Koerten, Björn Martens, Jan Mey, Bruno van Moerkerken, Jannelies Poelstra, Pippin Sardjoe en Heleen Verschuren.

Aan dit nummer werkten mee Ballabona Cucharón, Leeuw van Moerkerken, Erik van Ophem, Kamiel van Ophem en Rob Zwetsloot.

Basisontwerp & opmaak Yolanda Hunteelaar | Werkplaats Amsterdam

Druk Rodi Rotatiedruk, Diemen.

Inzenden kopij Inleveren kopij en foto's: uiterlijk 31 maart 2023. In Word per e-mail naar redactie1018@gmail.com. Foto's met naam van fotograaf en vrij van auteurs- en portretrecht. De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden artikelen in te korten of niet te plaatsen, foto's te bewerken of niet te plaatsen en is niet verantwoordelijk voor aangeleverde foto's van derden. Foto's toezenden in hoge resolutie (JPEG, TIFF, RAW formaat).

Versijningsdatum volgende nummer Omstreeks 28 april 2023.

Advertentieopgave Contact over advertenties en inleveren via advertenties@1018magazine.nl Inleveren uiterlijk 31 maart 2023.

Tarieven advertenties 2023

Formaat 60 x 60 mm à € 75,- per keer, € 375,- per jaar. Formaat 122,5 x 60 mm à € 150,- per keer, € 750,- per jaar. Halve pagina: € 450,- per keer. Hele pagina: € 900,- per keer.

Zes nummers (een jaar) = vijf betalen. Over de advertentiekosten wordt geen btw geheven. Eventuele opmaakkosten € 80,- (excl. 21% btw). Prijsopgave via advertenties@1018magazine.nl

Bezorging Huis-aan-huis in alle brievenbussen. Ook zijn er diverse afhaalpunten in de buurt, zoals gezondheidscentra, huisartsen, supermarkten en 1018 ligt op veel koffietafels. Ook in De Witte Boei aan de Kleine Wittenburgerstraat 201 en in de Oosterkerk.

 Ook wij zitten op Facebook. Like ons op 'Plantagebuurt', 'Kadijkenburen' of '1018-Magazine'.

Inhoud

Jaargang 10, nummer 53, februari 2023

4

10

22

OMSLAGFOTO: BJÖRN MARTENS

GEMEENTEREINIGER VERWIJDERT 'VERSE' GRAFFITI OP DE HORTUSBRUG.

- 4 Juf op Straat
- 7 Leeuw van Moerkerken
- 7 Nieuwe Oostenburgers
- 8 Kort nieuws
- 10 Bij Jan en Ria kwam iedereen
- 15 Betrokken burens
- 16 Rob Zwetsloot
- 17 Werk in de wijk
- 18 Uit in de buurt
- 20 Strijden tegen treinlawaai
- 22 Oostenburgereiland
- 24 Vera's blik op de buurt
- 25 Beestjes in de buurt
- 27 Toen en Nu
- 28 Op bezoek bij de SOOP
- 30 DOCK
- 32 Uitvaartbegeleider David Elders
- 33 Buurtpuzzel
- 34 Ballabona
- 35 Geef me je hand: Jorge

Leuker en leefbaarder

Een gevarieerd nummer van 1018 deze keer, waarin jong en oud hand in hand gaan, maar waarin vooral opvalt hoeveel mensen er bezig zijn hun buurt leuker en leefbaarder te maken. Want neem nou Jorie Wieriks, die als Juf op Straat onvermoeibaar door de buurt wandelt met een sleep schoolkinderen achter zich aan, om ze kennis te laten maken met het cultureel erfgoed in hun woon-omgeving.

Of neem de vrijwilligers van de SOOP die in de Nieuwe Kerkstraat een bloeiend ontmoetingscentrum runnen dat ouderen in de buurt een warm welkom biedt. Goed voorbeeld doet goed volgen, want op Oostenburg gaat volgende week een splinternieuwe Buurtkamer open, waarmee de Oostelijke Eilanden dan naast de Witte Boei een tweede ontmoetingsplek voor buurtbewoners rijk zijn.

Als het om vrijwilligerswerk gaat, zit trouwens ook de gemeenste Amsterdam niet stil. Al een aantal jaren ondersteunt de stad projecten van bewoners met geld uit het fonds Centrum Begroot. In dit nummer kondigt de gemeente een nieuwe, meer buurtgebonden opzet van dit fonds aan, een ideale kans voor bewoners die hun buurt nog aantrekkelijker willen maken dan hij al is.

Aangestoken door zoveel enthousiasme gaat ook de redactie van 1018-Magazine haar koers verleggen. Na onze uitgebreide kennismaking met de honden uit de buurt, gaat in dit nummer een nieuwe serie van start waarin vrijwilligers centraal staan. Deze eerste keer aandacht voor taalcoach Ellen, die met haar slotzin perfect samenvat wat al die enthousiaste buurtbewoners beweegt: "Het is dankbaar werk waar ik veel energie van krijg." (REDACTIE)

Educatie voor leerlingen in eigen buurt

Al tweeënveertig jaar doet Jorie Wieriks educatieprojecten met leerlingen van basisscholen uit heel Amsterdam. Jorie laat leerlingen kennis maken met de kunstgeschiedenis en het cultureel erfgoed in hun eigen buurt. “Je kan kinderen wel vertellen over wat er is gebeurd in de geschiedenis, maar als je ze meeneemt naar de plek, het monument of kunstwerk, dan betrek je ze er meer bij. Doordat zij alles kunnen bekijken en aanraken, wordt het werkelijker voor de leerlingen en zo leren ze de geschiedenis of het cultureel erfgoed van de buurt beter kennen.”

DENNIS CHIN

IK ONTMOET JORIE op de Dr. E. Boekmanschool in de Plantagebuurt. Ze vertelt enthousiast dat ze ooit is begonnen in de Kinkerbuurt, daarna heeft ze vijftientig jaar in de Spaarndammerbuurt gewerkt en de laatste zeven jaar werkt ze als zelfstandige met haar stichting Juf op Straat bij scholen in heel Amsterdam.

“Elk jaar doe ik bij de Boekmanschool een buurtproject met alle groepen. De eerste les is een introductieles: ik laat de leerlingen op een digitaal schoolbord het onderwerp zien, vertel ze de achtergrond van het onderwerp en vertel vervolgens wat we gaan doen. In de tweede les gaan we op excursie in de buurt. De derde les maken ze zelf iets over het kunstwerk of project dat ze hebben gezien en dan kunnen ze het zelf verwerken, op deze manier maken ze het ook meer hun eigen project. Daarna is er vaak nog een presentatie van de kinderen voor hun ouders.”

Wat voor projecten heb je in de buurt gedaan?

“Ik heb verschillende projecten voor de Boekmanschool gedaan, waaronder het onderwerp ‘Dieren in de omgeving van de school.’ Ik ben met de kleuters naar Artis gegaan en heb de kinderen de beelden laten zien van o.a. de twee dinosaurussen en de gouden beelden die bij de ingang van Artis staan. Ze hebben de dinosaurussen getekend en een kleur gegeven. Ook hebben ze kettingen gemaakt met de afbeelding van de dinosaurussen, die zijn laatst verkocht en de opbrengst daarvan is naar Oekraïne gegaan.

Met groep 3 hebben we de Dubbeltjespanden bezocht aan de Mauritskade. Met groep 4 heb ik het project over Karel Appel gedaan. We zijn naar de UvA-campus op het Roeterseiland gegaan, waar een groot kunstwerk hangt van Karel Appel, La Folie des Rues genaamd, over de Franse Revolutie.”

Hildo Krop in zijn atelier in 1964

Wat gaan jullie vanmiddag doen?

“Ik ben nu bezig met het project over Hildo Krop: hij maakte in de eerste helft van de twintigste eeuw veel beeldhouwwerken, onder andere op bruggen en panden in heel Amsterdam. Vanmiddag hebben we de excursie.”

Op deze mooie, zonnige herfstmiddag sluiten wij van 1018 magazine aan bij klas 6b van de Boekmanschool. We starten op de Nieuwe Prinsengracht bij het gebouw van het voormalig Geologisch Instituut van de Universiteit van Amsterdam. De kinderen zijn enthousiast, Jorie vertelt de kinderen op een open en leuke manier wat voor verhaal er achter de beelden schuilt. Of het nu om het beeld van Moeder Aarde gaat of de man met het houweel die in de verte tuurt, ze blijven geboeid luisteren, zijn nieuwsgierig en stellen pittige vragen. Ter plekke tekenen ze de beelden ook na, bijvoorbeeld het beeld van Moeder Aarde.

De kinderen krijgen zo het gevoel dat ze het project ook vormgeven. Er lopen een paar ouders mee voor de begeleiding.

Aangekomen bij het oude atelier van Hildo Krop aan de Plantage Muidergracht – nu in gebruik bij een hedendaagse kunstenaar –, kunnen de kinderen zich een voorstelling maken van hoe hij destijds aan het werk was. De juf vertelt onder andere dat Krop tijdens het werken aan een beeld door een hartstilstand om het leven kwam op 86-jarige leeftijd. De kinderen vragen zich af welk beeld dat dan is geweest. Jorie glimlacht en vertelt dat men dat tot op de dag van vandaag niet weet. Wat ze wel kan zeggen is dat het zijn wens was om in het harnas te sterven. De excursie gaat verder naar het Rhijnspoorplein, waar we op de Weesperpoortbrug stilstaan bij de afgebeelde treinen. We eindigen bij de beelden van de zeearenden bij de Dr. Meijer de Hondbrug, waar de kinderen een tekening maken van de arenden.

BEELD: NATIONAAL ARCHIEF

FOTO: BJÖRN MARTENS

Noa, één van de leerlingen van groep 6b, vertelt: “Als ik later zelf kinderen heb, ga ik ze ook meenemen voor een wandeling in de buurt en dan vertel ik ze over de beelden van Hildo Krop. Mijn opa heeft tegenover het oude atelier van Hildo Krop op school gezeten, ik weet zeker dat hij dat niet weet en dat ga ik hem vertellen. Het atelier dat vroeger van Hildo Krop was vond ik wel een beetje slordig, maar ik vond het heel interessant. Ik hou erg van tekenen dus vind ik het fijn dat we de beelden mogen natekenen.” Remco, de vader van Noa, zegt lachend tegen mij. “Ik wist zelf helemaal niks van Hildo Krop, ik ben me snel gaan inlezen voordat ik meeliep met deze excursie. Ik moet zeggen dat als je meewandelt, en je staat voor de beelden en je bezoekt zijn voormalige atelier, dan heb je daar wel meer gevoel bij, het van dichtbij bekijken en het aanraken

van de beelden spreekt mijzelf en de kinderen erg aan.” Kai, Anin en Anna vertellen mij dat ze hebben genoten en vinden het superleuk om te doen. “Vooral het tekenen en de verhalen die Juf op Straat vertelt. We leren er veel van en we vinden het fijn dat we de buurt beter leren kennen.” De beelden en verhalen van de zeearenden en de treinen, waar vroeger het Weesperpoortstation was, vonden ze het mooist.

“Wij gaan zelf een keer met opa en oma dezelfde route lopen en dan vertellen we ook wat Juf op Straat doet”, zeggen ze enthousiast. “We kijken anders tegen de beelden aan nu we het verhaal erachter kennen.”

Via Facebook kan je Juf op Straat volgen. 🐞

Stem 15 maart!

PvdA

Stem met je hart Kies rood Stem PvdA

Bijzondere Gemeente Amsterdam

LEEUW VAN MOERKERKEN

“Weten jullie het al voor de Provinciale Staten?”, vraag ik aan Colada en Baco, terwijl ik net mijn rondje Zattes op het tafeltje, naast de trap naar de wc’s beneden, bij Brouwerij ‘t IJ neerzet.

“Ik doe gewoon altijd GroenLinks”, zegt Baco, “ik denk er niet over na, het zijn tenslotte maar de provincies.”

“Nee, het gaat om de Eerste Kamer!”, zegt Colada, “die provincies doen er niet toe. Je moet nadenken wat je landelijk belangrijk vindt! Dan komt dat geflirt en gesoft van de PvdA toch wel ineens eng dichtbij.”

“Ja, die kieswijzer geeft ook geen uitkomst, want die heeft het alleen maar over de provincie. Zo kwamen PVV en GroenLinks bij mij met dezelfde score bovenaan. Baco, haal jij nog drie Zattes?”

“Doe voor mij maar een IJwit”, zegt Colada.

“We moeten af van die provincie. Amsterdam moet een los district zijn. Net zoals de hoofdstad van Brazilië of de Verenigde Staten.”

“Nou dan doen we helemaal niet meer mee met die Eerste Kamer. In Washington D.C. mogen ze bijvoorbeeld niet stemmen voor het Congres.”

“Ik heb de oplossing”, zegt Baco, en hij zet de glazen neer. “We moeten een bijzondere gemeente worden net zoals Saba, Sint Eustatius en Bonaire, die hebben geen Provinciale Staten, maar wel een kiescollege voor de Eerste Kamer. Veel democratischer dan wat we nu hebben! Dan zijn we de vierde bijzondere gemeente van Nederland. En bepalen we directer wie er in de Eerste Kamer komt, zonder de afleiding van die provincie.”

“Goeie, proost! Maar dan verliezen we onze zeggenschap over Noord-Holland.”

“Ja, maar daar hebben wij toch ook helemaal geen mening over. Wanneer zijn jullie nou voor het laatst de provincie ingetrokken om daar de problematiek te analyseren?”

“Nee, je hebt gelijk. Het is eerlijker voor ons, voor Noord-Holland en bovendien democratischer, nu we gewoon landelijk stemmen. We hebben als Amsterdam al niet zoveel hoofdstedelijke privileges, laat er nou iets zijn dat ons formeel onderscheid van Den Haag: Bijzondere Gemeente Amsterdam. Bovendien is het klimaat in de bijzondere gemeenten veel beter dan in de provincies. Straks groeien er nog palmbomen aan de Oostenburgergracht. Kunnen we lekker met kokosnoten vergaderen over de vernieuwde democratie.”

“Uiteindelijk zal elke gemeente wel zo’n kiescollege willen met meer invloed op wie je de Eerste Kamer in stemt.”

“Het einde van de Provinciale Staten.”

“En een nieuwe grondwet!”

“Daar moeten we er nog eentje op drinken.” ☺

leeuw1018@gmail.com

Nieuwe Oostenburgers

HELEEN VERSCHUREN

In 2020 werden op Oostenburg-Noord de eerste van totaal 1800 woningen opgeleverd. Sindsdien komen er steeds nieuwe bewoners bij. Heleen Verschuren spreekt Melissa.

Melissa woonde in haar studententijd op kamers. Toen moest ze alle voorzieningen met anderen delen. Daarna ging ze wonen bij haar vriend, die een koopwoning in de Pijp heeft. Maar eigenlijk wilde ze heel graag weten hoe het is om alleen te wonen. Ze vertelt: “Dat was zoeken, want ik wilde niet op kamers, ik ben 32 jaar!” Ze kreeg bericht van Stadgenoot over woningen op Oostenburg, maar werd niet geselecteerd en op de wachtlijst gezet. Tegen de tijd van oplevering stuurde ze een berichtje of er toch geen woning was en dat was zo. In april 2022 verhuisde ze naar een lichte, ruime huurwoning. “Dat ik hier kan wonen! Nu voel ik me echt volwassen.” Om de huur te kunnen betalen, ging ze in plaats van vier, vijf dagen werken. Naar haar werk als digital projectmanager neemt ze haar heel kleine hondje mee in een tas. Dit loopt ook nu vrolijk rond en daagt ons uit om steeds een klein balletje te werpen. Met haar vriend is het nog steeds aan. Melissa: “Het is alsof we aan het ‘daten’ zijn, we doen ieder weekend leuke dingen, het is samen alleen maar fijner geworden.” Ze kende deze buurt niet. “In de Pijp heb je alles om je heen, dat is hier niet zo. Maar hier is het gemoedelijk en lekker rustig. En ik heb leuke burens en mijn nichtje woont vlakbij. Ik heb allemaal locaties in de buurt in mijn telefoon gezet die ik nog wil bekijken en bezoeken.” ☺

Opvang Plantage Muidergracht 14 langer open?

De gemeente gaat onderzoeken of de opvang van ongedocumenteerden in het voormalige schoolgebouw aan de Plantage Muidergracht 14 ook na december 2023 open kan blijven. Tijdens een informatiebijeenkomst in januari bleek dat veel buurtbewoners verdere verlenging een goede optie vinden en wethouder Groot Wassink liet daarop weten deze mogelijkheid serieus te gaan onderzoeken. De opvang van rond tachtig ongedocumenteerden ging in de Plantage in het voorjaar van 2020 van start en was eerst bedoeld voor drie jaar, maar eerder was al besloten de locatie tot eind 2023 open te houden. De wethouder benadrukte dat van een verdere verlenging alleen sprake kan zijn na uitvoerig overleg met en instemming van de buurt, maar de kans dat de buurt dwars zal gaan liggen lijkt vrij klein. Uit een begin 2022 gehouden draagvlakmeting bleek namelijk dat op dat moment zeven op de tien Amsterdammers positief stonden tegenover de 24-uurs opvang van ongedocumenteerden, ook als die in hun eigen buurt zou plaatsvinden.

Ongedocumenteerden

De opvang van ongedocumenteerden in de Plantage maakte deel uit van een tot eind 2022 lopende pilot in vijf Nederlandse gemeenten, die samen

FOTO'S: BRUNO VAN MOERKERKEN

ruim tweeduizend mensen hebben opgevangen. Doel van de pilot was om hen de tijd en de ruimte te geven om zich op hun toekomst te bezinnen. Uit een eind vorig jaar gepubliceerde evaluatie bleek dat voor iets meer dan zestig procent van hen een voorlopige of definitieve oplossing is gevonden. Een op de vijf kreeg een verblijfsvergunning of vertrok vrijwillig uit Nederland, terwijl veertig procent de kans kreeg om een nieuwe asielaanvraag te doen. Van deze groep werden dankzij een goede voorbereiding zeven op de tien aanvragen alsnog ingewilligd. Zorgelijk is volgens de evaluatie dat toch nog ruim veertig procent de opvang verlaat zonder dat een oplossing voor

hun situatie is gevonden. Maar desondanks is het eindoordeel positief. Een duidelijke meerwaarde van deze vorm van tijdelijke opvang is dat de ongedocumenteerden er minder stress en onrust ervaren dan op straat. Daarnaast leven er nu minder vreemdelingen op straat, wat leidt tot een betere openbare orde en gevoel van veiligheid, aldus het evaluatierapport.

Witte pakken op het water

De sanering van de vervuilde bodem van de vaarten rond de Oostelijke Eilanden en van de Dijkgracht Oost gaat dit voorjaar van start met een onderzoek door medewerkers van Waternet. Als gevolg van de zware industrie die vroeger met name op Wittenburg en Oostenburg was gevestigd, is de bodem er doordrenkt van olie en zware metalen. Een in 2017 uitgevoerd onderzoek had al uitgewezen dat ook het slib in de vaarten deze stoffen bevat, maar het onderzoek dat Waternet nu in opdracht van de gemeente en het Waterschap Amstel Gooi en Vecht gaat uitvoeren moet duidelijk maken waar de vervuiling het ernstigst is. In de periode februari-juni 2023 gaan medewerkers van Waternet daartoe in kleine bootjes en gekleed in witte pakken bodemonsters nemen. Na een grondige analyse van de stoffen die in het slib zijn aangetroffen, zal

Wijkbudgetten in Centrum Begroot 2023

Centrum Begroot gaat weer van start! Hét project waar bewoners, maar ook ondernemers en maatschappelijke organisaties bepalen wat belangrijk is in hun buurt.

Jaarlijks stelt Centrum Begroot een budget beschikbaar voor de bewoners uit stadsdeel Centrum om op eigen initiatief hun buurt gezelliger, mooier of groener te maken. Dit jaar doen we het alleen anders dan u van ons gewend bent. Op advies van de stadsdeelcommissie wordt het beschikbare budget opgedeeld in wijken. Dit betekent dat iedere wijk in Centrum een eigen budget krijgt bedoeld voor de plannen die in die wijk worden ingediend.

Ook de Oostelijke Eilanden, Kadijken, Weesperbuurt en Plantagebuurt krijgen dus een eigen budget bedoeld voor plannen uit die buurten. Van maandag 27 februari tot en met maandag 27 maart kunt u een plan insturen op centrumbegroot.amsterdam.nl. Bij het indienen selecteert u de wijk waarvoor het plan bedoeld is. In juni en juli stemmen bewoners vanaf 12 jaar uit Centrum op hun favoriete plannen in hun buurt. In de stemronde kunt u alleen stemmen op de plannen in uw buurt. De plannen met de meeste stemmen die binnen het budget passen, worden uitgevoerd door de planindieners zelf of door de gemeente.

in het najaar van 2023 een saneringsplan worden opgesteld. De feitelijke sanering zal in de winter van 2025 plaatsvinden.

20:00 uur welkom voor een hapje, een drankje en muziek.

Toekomst Oosterkerk onzeker

Half januari kwam onverwacht het bericht van Stadsherstel dat de onderhandelingen over de toekomst van de Oosterkerk zijn stukgelopen. De kerk was vorig jaar door de gemeente in eeuwigdurende erfpacht overgedragen aan Stadsherstel dat aankondigde de kerkruimte te gaan verhuren aan de Protestantse Kerk Amsterdam en Het Balletorkest. Inmiddels is echter gebleken dat de voor het nieuwe gebruik noodzakelijke investeringen in de kerk de draagkracht van de twee huurders te boven gaan. Stadsherstel heeft laten weten nu op zoek te gaan naar een nieuwe (hoofd)huurder. Tot aan de zomervakantie zullen er nog activiteiten in de kerk georganiseerd worden. Na de bouwvak gaat de kerk dicht in verband met werkzaamheden om het gebouw te verduurzamen.

Groen licht Koning William

De bouw van woningen op het terrein van de voormalige werf Koning William aan de Hoogte Kadijk mag doorgaan. Dat besliste de Raad van State in januari in een zaak die was aangespannen door omwonenden. Een klein lichtpunt voor de buurt is dat de gemeente eerst een zogenaamde Hoogbouw Effect Rapportage moet uitvoeren. Het is dus denkbaar dat de projectontwikkelaar het ontwerp voor het te bouwen complex nog moet aanpassen. Dat ontwerp is namelijk een flink stuk hoger dan de maximale bouwhoogte van 21,5 meter die volgens het bestemmingsplan in die omgeving is toegestaan.

Voor meer nieuws uit 1018: www.buurtorganisatie1018.nl

Bij Jan en Ria van 't Keldertje op de Kadijken kwam iedereen

FOTO: BJÖRN MARTENS

Jan en Ria Kraan in hun woning in Noord

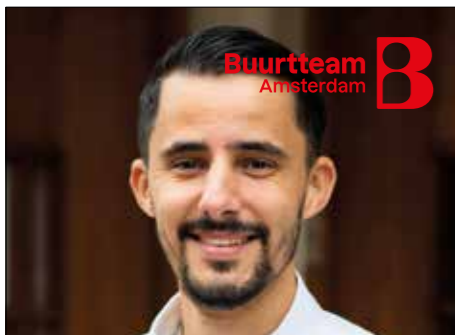
Het aantal koffiebarn in Amsterdam neemt nog steeds toe, maar het aantal traditionele koffiehuisen is op de vingers van één hand te tellen. Daar kan 'de gewone man' koffie en een vers belegd broodje krijgen. In 2021 verdween ook koffiehuis 't Keldertje na vijftig jaar van de Hoogte Kadijk. Ria en Jan Kraan, nu 73 en 76 jaar oud, vertellen over het leven met hun zaak. We zijn in hun woning in Noord, het stadsdeel waar zij ook al woonden toen ze in 1976 't Keldertje overnamen.

HELEEN VERSCHUREN

JAN: "MIJN BROERS hadden een bandenkelder, later de Bandenhal, op de Hoogte Kadijk. Als ik daar was, gingen we voor koffie naar dat koffiekeldertje. Ik heb toen een keer tegen die uitbaters gezegd dat ik mij wel aanbevolen hield als zij wilden stoppen, Ria had al in kantines gewerkt. In 1976 begonnen wij."

Jan opende de zaak om half zes 's ochtends. Hij vertelt: "Om die tijd reden alle werkmensen uit Noord-Holland en Amsterdam-Noord via de IJtunnel de stad in. Hier konden ze nog gratis parkeren en in het centrum niet. Ze kwamen bij ons snel een koffie met een broodje en een krantje doen en reden dan naar hun klus." Ria kwam na negen uur, als ze hun dochter en zoon naar school had gebracht. Jan: "Dan was het doorwerken. Er kwamen mensen met een eigen zaak in de buurt om te lunchen, zoals de loodgieter, de zeilmakerij en de eigenaar van de sportzaal aan de overkant. Of werkmensen, soms met hun eigen pakkie brood bij zich, voor een koffie of melk en een krantje en een praatje. Naast ons zat een filmstudio en als iemand wat te eten wilde, zeiden ze 'ga maar naar de burens' en dan liep opeens André van Duin hier naar binnen. En op maandag kwam er altijd een groepje van de fysiopraktijk op de Laagte Kadijk." Ria vult aan: "En al die broodjes voor kantoren die nog geen eigen kantine hadden, zoals van de politie, de Marine of van de krant de Waarheid, die toen nog in gebouw Sybilla zat. We hadden ooit een bestelling in het weekend van driehonderd broodjes voor een kantoor. In 't Entrepotdok zaten toen nog bedrijven die daar hun opslag hadden, zoals Zupa met kantoormeubilair en Bommels met hun meubelzaak, en die kwamen hier. De kinderen van die mensen kwamen vaak mee om te lunchen. Dat deden onze kinderen ook. Jan haalde ze om twaalf uur van school in Noord, soms kwamen er vriendjes mee, en om twee uur leverde hij ze weer bij school af." Als het na drie uur rustig werd, keerde Ria naar huis terug. Jan maakte vaak dagen tot zeven uur 's avonds.

Buurteam
Amsterdam

Kun jij alles nog betalen?

Energie, boodschappen, alles wordt duurder. Kun jij je rekeningen nog betalen? Het Buurteam helpt graag. Onze hulp is gratis

Kom naar het Energiesprekkuur
Elke vrijdag 13.30 - 15.30 u.
Buurteam De Witte Boei
Kleine Wittenburgerstraat 201

Of neem contact met ons op:

020 557 33 38
www.buurteamamsterdam.nl/centrum

Wij helpen bij vragen over

zorg • geld • wonen • gezondheid •
werk • ontmoeten • veiligheid

Uitgepraat bij de GGZ.

Wat nu?

Je draait rondjes
in je hoofd, maar een
oplossing *bedenk* je niet.
Ga naar je lijf.
**Dat weet meer
dan je denkt.**

Mijn Vierkante Meter

Body/mind
Systemisch werk
Co-counselen

www.mijnvierkantemeter.org
06 20829560

TAIJI QUAN & QIGONG

Traditionele Chinese bewegingskunst voor een goede gezondheid en balans. Effectief tegen o.a. stress, rsi, hoge bloeddruk, stramme gewrichten. Les van grootmeester Fei BaoNong. **Gratis proefles** op wo. 22 febr. en 1 maart. om 19.00 uur. Verhinderd? Daarna bent u ook welkom. De kleine Boeschool, Kleine Wittenburgerstraat 100 Amsterdam. Info: Ada 06-51564482 en Arnold 06-40871202 www.longtengtaiji.com

GoFysio Lid Schouder Netwerk
actieve therapie Amsterdam (SNA).

FYSIOTHERAPIE EN MANUELE THERAPIE

- Holistische aanpak
- Aandacht voor de onderliggende oorzaak van uw klachten
- Gespecialiseerd in nek-, schouder- en armlachten, hoofdpijn en duizeligheid

VALKENBURGERSTRAAT 188E
Aanmelden via 020-6183578 of contact@gofysio.nl
www.gofysio.nl

Op mijn vraag hoe ze toch aan al die klandizie kwamen, zegt Jan: "Wij leverden kwaliteit voor een werkmensenprijs. Ik haalde mijn broodjes bij bakkerij Veenboer in zijn winkeltje op de hoek van de Tussen Kadijken. Toen hij daar weg was, ging ik 's morgens vroeg eerst naar zijn bakkerij in de Kerkstraat en reed dan naar 't Keldertje. Dat waren de betere broodjes, anderen hadden fabrieksbroodjes." Volgens Ria kwam het ook door hun taakverdeling en karakter. "Hij was de 'keukenman'. Hij deed het bakken, frituren en schoonhouden en ik stond achter de bak te smeren en serveerde. Maar als Jan even tijd had ging hij naar buiten om te kijken, een praatje te maken, te zwaaien naar fietsers. Hij kende iedereen en wist ook wie er binnenkwam, zoals Jan Smit of Yolante Cabau."

De vrienden van het amateurvoetbal, waar Jan aan deed, kwamen langs. Vele foto's van teams aan de wand van 't Keldertje getuigden daarvan. En dan nog de vrienden van het zwemmen, waarvoor hij zijn kinderen en die van Kattenburgers naar het zwembad in Noord bracht en weer ophaalde.

*Een ontbijtje met een broodje kaas,
pindakaas of hagelslag
of een lunch met uitsmijter,
ook wel karrewiel genaamd,
willen ze niet meer'*

Hun werk, gezin en sociale leven was helemaal vermengd. Zo was de vrijdagavond ontspanningsavond. Maar ook dan werd er gekookt voor de vaste klanten. Er werden halve kippen gegeten, broodjes haring, of het was mosselavond. Ria vertelt: "Kilo's mosselen gingen erdoor. Mijn zus en ik stonden 's middags hele balen mosselen schoon te wassen, dat moest je toen nog zelf doen, en later te koken. Soms kwamen ze met het hele gezin." Daarna werd er fanatiek gekeurd. De mosselen waren gratis, maar de drank moest worden betaald. Officieel mochten ze flesjes bier verkopen, maar niet schenken omdat de ruimte te laag was [onderdeel van de drank- en horecawet, HV]. Jan vertelt: "Wij waren natuurlijk het eerst aan de beurt bij controles, met de Keuringsdienst van Waren aan het eind van de straat. Maar die waren er niet op vrijdagavond. Nooit ergens voor een bekeuring voor gehad! En dan kon het stevig gaan, er ging wat overheen! Dat was toen heel gewoon, ook bij het voetballen. Maar ik heb wel eens gehad dat ik naar Noord terugreed en even niet wist welke tunnel ik moest nemen."

Dat brengt ons op de sterke verhalen. Jan vertelt: "Er kwamen ook 'gekke' mensen. Je had Charly van de loterij.

Die haalde bij het Entrepotdok poppen en speelgoedbeesten en die ging-ie dan 'verloteren', zo noemde hij dat. En die man die stonk! En er was een man die woonde boven café Pleinzicht [nu Orloff, HV], en die haalde altijd wilde konijntjes die hij hier ging verkopen. Ons oude brood gaven we aan Willem Vogel. Zo noemden we hem, want hij voerde het op aan de vogels. En er was iemand die kwam vaak 's ochtends zingend binnen. Die deed een sjaltje om en trok een beetje scheef gezicht en pakte dan de suikerpot als microfoon."

Op mijn vraag of er nooit iemand van het steile trapje naar beneden is gevallen, begint Ria te lachen. "Ik liep altijd op hoge hakken. Toen ben ik toch een keer met de deur naar binnen gevallen! Ik had de gaten in mijn knieën. Maar ik moest zo lachen. En later was er een keer een vrouw die ook zo binnenkwam. En opnieuw moest ik heel erg lachen, erg hè."

Ze konden wel eens op vakantie, liefst naar Portugal. Want bij grote drukte hielpen altijd al Jans zus en haar man of Ria's zus en dat deden ze ook tijdens een vakantie. Ria: "Die wisten van de hoed en de rand, anders kan je je zaak wel vergeten als je weg bent." Later hielpen ook hun kinderen en hun vrienden van de vroegere zwemles wel mee en weer later ook de kleinkinderen. Maar het harde werken had zijn prijs. In 1996 kreeg Jan op zijn vijftigste een hartoperatie en moesten er vijf bypasses worden gemaakt. Jan: "Stress, roken, je stond in de dampen. Maar ik sportte nog!" Ria: "Het was paniek, maar het is goed gekomen."

Omstreeks het jaar 2000 werd het allemaal wat minder. Alles werd duurder, de Hoogte Kadijk was Centrum geworden, kantoren kregen hun eigen kantines en er waren minder bedrijven met werkmensen in de buurt. Er verschenen steeds vaker verrijdbare bouwketen met een eigen koffieapparaat. Jonge mensen gingen naar speciale koffiebarretjes. Een ontbijtje met een broodje kaas, pindakaas of hagelslag of een lunch met uitsmijter, toen nog karrewiel genaamd, een broodje bal of het meest gegeten broodje halfom, waren niet meer in trek. Ria: "Ze wilden allerlei ingewikkelde broodjes met brie en sla." Hun kinderen wilden de zaak niet overnemen. Zij wisten hoeveel werk het was en wat voor lange dagen hun ouders maakten om 't Koffiekeldertje te runnen. Onverwacht diende het moment zich echter aan om te stoppen. In 2018 werd bij Ria borstkanker geconstateerd en moest zij ophouden met werken. Jan kreeg hulp van een jonge vrouw die de zaak wilde nemen, waarbij Jan haar inwerkte. De samenwerking verliep echter niet goed en zij ging alleen door. Versterkt door de coronasluitingen viel in 2022 het doek met een wat vervelende financiële nasleep. Ria zegt daarover: "Hoe dat ging interesseerde me helemaal niet meer, ik was alleen bezig met mijn genezing." Nu zeggen ze stralend: "We snappen niet hoe 't kan, we hebben er zoveel jaren met plezier gewerkt, maar we missen het geen minuut." 🌸

EEN SWITCH NAAR EEN ANDER VAK

Robert Ploem

arbeidscoach & loopbaanbegeleider

Voor een goede balans
tussen werk en privé

www.matrix-consultants.nl

Alexanderkade 14d

rooshert
uitvaartbegeleiding

flexibel, liefdevol, vindingrijk

www.rooshert.nl

06-2428 27 82

HADDERS & WIELEN
Vof

TUIN

- ONTWERP & ADVIES
- AANLEG
- ONDERHOUD
- ALLE BESTRATINGEN

Ook: *ekologische tuinaanleg - schaduwtuinen
kleine tuinen - bijzondere sierbestratingen -
onderhoudscontracten*

Sarphatistraat 560, 1018 AV Amsterdam, 020-6268480

Beste klanten,

Reuze bedankt voor, gedurende al
die jaren, heel veel mooie
inlijstopdrachten.

Het allerbeste en onze hartelijke
groeten !!

Truus en Bert

U kunt bij ons online uw afspraak maken

www.tanjashaarmode.nl

Oostenburgergracht 39
1018 NB Amsterdam
(020) 620 7643
info@tanjashaarmode.nl

Dinsdag t/m donderdag 08.30 tot 17.00
Donderdagavond 18.00 tot 20.30
Vrijdag 08.30 tot 19.00
Zaterdag 08.30 tot 16.00

Alleen op afspraak

6 dagen per week
**Maaltijden
Broodjes
Visdelicatessen**

**FRANK'S
SMOKEHOUSE**
ROKERIJ & WINKEL

Wittenburgergracht 303, Amsterdam

Gemeente
Amsterdam

Heeft u een goed idee voor uw buurt? Doe dan mee met Centrum Begroot

In 2023 stelt het stadsdeel € 600.000,- beschikbaar, verdeeld over diverse wijken in Centrum.

- Wilt u uw buurt nog mooier maken? Of wilt u iets organiseren voor uw medebewoners?
- Vanaf maandag 27 februari t/m maandag 27 maart 2023 kunt u uw plan op de website insturen.
- Vragen? Bekijk pagina 9 voor meer informatie. Of stuur een e-mail naar centrumbegroot@amsterdam.nl.

centrumbegroot.amsterdam.nl

PH. EELAND

Betrokken Buren

JANNELIES POELSTRA

Ellen, taalvrijwilliger voor Dock

Na vier jaar op stap met honden en hun baasjes voor 1018 laat uit, is het tijd voor iets nieuws. In *Betrokken Buren* zoek ik buurtgenoten op die actief zijn als vrijwilliger. Over vrijwilligerswerk bestaan veel misvattingen: zo zouden vooral gepensioneerden vrijwilligerswerk doen. Iets wat de achtentwintigjarige Ellen, met wie ik deze rubriek aftrap, meteen ontkracht.

Ik tref Ellen in buurthuis de Witte Boei na Taal & Koffie, het inlooptaalcafé waar zij op dinsdagavond en woensdagochtend Nederlands oefent met buurtgenoten die (beter) Nederlands willen leren spreken. De tengere Ellen, software developer bij een cybersecuritybedrijf, is energiek en rapper van tong dan cabaretier Dolf Jansen. Op mijn vraag of dit geen handicap is voor een taalcoach: "Ik? Snel spreken? Haha, natuurlijk hoor ik dat vaker. Des te enthousiaster, des te sneller ga ik praten. Ik heb, voor zover ik weet, geen ADHD, maar ik denk gewoon heel snel. Op weg hiernaartoe prent ik mezelf in dat ik rustig moet praten en meestal lukt dat ook."

Waarom doet zo'n jonge, ongetwijfeld drukke, professional vrijwilligerswerk? "Ik wil me graag inzetten voor een

leefbare wereld. Daarom eet ik vegan en vlieg ik liever niet. Tijdens het vuilprikken op de landelijke dag Nederland Schoon, ontmoette ik Petra, buurtwerker bij Dock. Toen zij taalvrijwilligers zocht, heb ik meteen 'ja' gezegd. Met een groepje hebben we in de OBA de gratis cursus Leef & Leer gedaan waar we in een paar middagen methodes en handigheidjes leerden om aan de slag te gaan als taalmaatje. Daarna zijn we dit inlooptaalcafé gestart, laagdrempelig en in een veilige omgeving. Meestal zijn we met drie of vier vrijwilligers en verdelen we onze leerlingen op taalniveau. Vaak gebruik ik themaboekjes, maar als iemand iets specifiek wil oefenen, improviseer ik. We hebben ook spelletjes die handig zijn om met een groepje op een speelse manier met Nederlands bezig te zijn."

Na afloop van Taal & Koffie voelt Ellen zich altijd voldaan: "Het is interessant om mensen uit andere culturen te leren kennen. Hier ontmoet ik buurtbewoners uit Marokko of Oekraïne, maar ook een Russische student die sinds 2019 in Amsterdam studeert. Vanuit de noodopvang van het COA op het Marineterrein komen vluchtelingen uit Irak, Soedan, Syrië en zelfs een heel gezin uit Afghanistan. Het is dankbaar werk waar ik veel energie van krijg." 🌱

FOTO: BJÖRN MARTENS

Gezocht: verhalen over de oorlog

Ook dit jaar organiseert het 4 en 5 mei-comité Oostelijke Eilanden in buurtcentrum De Witte Boei op 5 mei weer de traditionele Vrijheidsmaaltijd. Thema is deze keer: 'Oorlog, de verhalen in ons'. Mensen uit de buurt die de Tweede Wereldoorlog hebben meegemaakt, maar ook vluchtelingen uit de opvang op het Marineterrein zullen tijdens de maaltijd aan het woord komen. Buurtbewoners die op 5 mei iets over hun ervaringen willen vertellen kunnen dit laten weten aan Michel Odjo, tel. 06-40067512, mail: buurtcomiteoostelijkeilanden@hotmail.com. 🐾

Herdenking Februaristaking 2023

Op **zaterdag 25 februari 2023** wordt in Amsterdam bij de Dokwerker op het Jonas Daniël Meijerplein de Februaristaking van 1941 herdacht. De herdenking start om **16.45 uur** met korte speeches en muzikale voordrachten, met daarna om **17.00 uur** het defilé langs de Dokwerker met het leggen van kransen en bloemen.

Voor meer info over het programma: www.februaristaking.nl 🐾

Harteloos

ROB ZWETSLOOT

Soms, af en toe, ontvang ik een berichtje van een buurtgenoot die bij mij haar beklag doet over iets wat haar dwarszit. Zoals recent. Dan wordt mij een probleem voorgelegd. Ik weet niet waar ik dit aan te danken heb. Waarom ik? Ik ben de ombudsman niet en ook geen politicus, godzijdank.

Waar komt dat toch door, dat men mij benadert? Mijn trouwe blauwe ogen? Mijn betrouwbare uitstraling? Mijn atletische gestalte? Het feit dat ik recht door zee ben, een bonafide reputatie heb en te goeder naam en faam bekend sta?

Het is vrijwel altijd een vrouw en vrijwel altijd een klacht over iets waar ik machteloos tegenover sta en niet meer aan kan doen dan er op deze plek een potje over zeuren, klagen, mekkeren of azijnzure stukjes over schrijven.

Hetgeen ik dan trouwhartig doe, want ik waak ervoor vrouwen met verwachtingen tegen me in het harnas te jagen. Voor zover dat binnen mijn mogelijkheden ligt althans. En ik schep er ook een zeker genoeg in zinloos een stukje zoals dit te tikken.

Waar ging de laatste klacht over? Over woningverhuurder De Alliantie die er een sport van maakt om negatief in het nieuws te komen. Stelletje #5%^**&%^@*!!!

De dame die me het bericht toestuurde, stuurde ook een foto mee. Daarop was een stapeltje met een natgeregende vlonder, een tafelblad en twee verwaarloosde plantenbakken te zien. Erachter de zijkant van een persoon in een zwarte jas, met een zwarte hoodie en een gele handschoen. Dit alles tegen de majestueuze gevel van het Entrepotdok in Amsterdam. De restanten van het dakterras dat op last van de Alliantie moest worden verwijderd. Iets waar een zenuwslopende strijd aan vooraf was gegaan, waarbij de bewoonster roemloos het onderspit dolf.

Ze stuurde een foto van 9 december, toen de zoi harteloos op straat werd gegooid. Daar ligt het nu bijna een maand later nog, voegde ze eraan toe. Het is inderdaad wederom een voorbeeld van de ongekende klunzigheid van die knurften van De Alliantie en het is maar dat u het weet. 🐾

ILLUSTRATIE: ERIK VAN OPHEM

Werk in de wijk

OOSTENBURGERMIDDENSTRAAT

Volgende week wordt dit blok opgeleverd, dus er moet een zebrapad komen. Daarvoor draaien Danny, Gerard en Paul hun hand niet om. Er wordt naar tekeningen gekeken, gemeten en geveegd. Gezamenlijk worden er kalklijnen getikt, daarna gaat de brander op het wegdek en dan volgt de primer. Met een plamuurmes wordt de pasta aangebracht binnen de getapete vlakken van de eerste helft van het zebrapad.

In wisselende teams gaan ze elke dag vanuit Uffelte met hun bus naar klussen in het hele land. Gerard en Paul doen dit werk al dertig jaar en dat ze overal komen, vinden ze het allerleukste van hun werk.

Omdat het aardig koud is vandaag, duurt het uitharden iets langer en gaan ze even verderop wat reparatiewerk doen. Straks komen ze terug voor deel twee en een bakje koffie. 🐾

Uit Nr. 58: februari, maart, april 2023

Zien!

Meestal laat ik voor ZIEN het Kunstkabinet van het Joods Museum links liggen: te klein en nauwelijks visueel. Maar het verhaal van de vriendschap tussen Ety Hillesum en Leonie Snatager intrigueert.

Met foto's en brieven kom je te weten hoe de twee joodse studentes elkaar voor de oorlog in Amsterdam leren kennen. Ze gaan om met linkse studenten en kunstenaars en discussiëren over politiek en literatuur. De vriendschap bekoelt enigszins als ze allebei in therapie zijn bij psycholoog Julius Spier. Omdat Ety de geliefde is van Spier en ook zijn secretaresse, heeft zij toegang tot de vertrouwelijke correspondentie tussen Spier en Leonie.

Als de oorlog uitbreekt vindt Ety dat ze het lot van haar volk moet delen en wordt naar Auschwitz afgevoerd. Leonie kiest er wel voor om onder te duiken en overleeft de oorlog. Ze beschrijft hoe ze door de stad loopt: ze kan niet met de trein of de tram, haar fiets heeft ze moeten inleveren. In die kleine bubbel waarin ze zich bevindt, neemt ze de beslissing die haar leven zal redden.

Ik schaf meteen de nieuwe biografie over Ety Hillesum aan. Zo zie je maar weer: een kleine tentoonstelling kan de aanzet zijn tot meer. [↪](#)

DUBBELPORTRET VAN ETTY HILLESUM (L) EN LEONIE SNATAGER (R), 1939. FOTOGRAAF ONBEKEND. COLLECTIE JOODS MUSEUM

Raadpleeg ook:

www.deplantage.amsterdam
Deze agenda kan alleen maar worden samengesteld op grond van aangeleverde informatie in Word aan redactor1018@gmail.com
De deadline voor het volgende nummer is 31 maart 2023. Graag uw informatie op tijd en a.u.b. in de gevraagde vorm mailen.

AMSTERDAM ARTSPACE

EXPOSITIE

T/m 19 maart. Spiegeling – Iris Planting. Planting weet de kijker te verwonderen met haar foto's waarbij portretten en natuurlijke voorwerpen in elkaar overvloeien.
[Blankenstraat 254](http://Blankenstraat254) | voor openingstijden of bezoekatspraak zie www.amsterdamartspace.nl

HERBERT VAN DER BRUGGHEN | EXPO THUIS

18 t/m 26 maart 2023. Rosemin Hendriks.

Schilderijen en tekeningen. Zelfportretten die in nieuwe, krachtige personages zijn omgezet. Open: za 18, zo 19, wo 22, za 25, zo 26, 13.30–17.30 uur

18 t/m 26 april 2023. Anneke de Soete. Collages. Met diverse bewerkingen worden interpretaties van de werkelijkheid gegeven. Open: za 18, zo 19, wo 22, za 25, zo 26, 13.30–17.30 uur
[Plantage Middenlaan 9-hs](http://PlantageMiddenlaan9-hs) | www.herbertvanderbrugghen.nl

GALERIE FRANZIS ENGELS

EXPOSITIE

T/m 11 maart. This is the age of destruction. Geen tekst. Geen woorden. Alleen beelden. Werk van Kim Habers, Judy van Luyk, Leon van Opstal, Pim Palsgraaf, Rob Regeer, Hugo Tieleman, Art van Triest.

23 maart t/m 29 april. Here comes the sun. Het voorjaar komt eraan! Hierbij passen de uitbundige glazen bellen van Marinke van Zandwijk en de kleurige wandkleden van Sina Dyks.

[Nieuwe Yaart 200](http://NieuweYaart200) | open: do – za | 13.00 – 18.00 uur | www.franzisengels.nl

GALERIE OVERSTROOM

EXPOSITIE

T/m 12 maart. De Letterkast – Edith Brouwer. Met linoleumafdrukken van vrouwen in de kunst van de afgelopen 100 jaar, zoals graficus Fré Cohen die voor de Gemeente Amsterdam ontwierp.

8 april t/m 23 april. Reflection of life in Africa and diaspora – Ima Amu. Amu (Nigeria) vertelt met zijn abstracte realistische schilderijen over het dagelijkse sociaal-politieke leven van vooral vrouwen.

[Entrepotdok 33](http://Entrepotdok33) | open: vrij - zo 12.00 – 17.00 uur of op afspraak | www.galerieoverstroom.nl

GALERIE WEERDRUK

EXPOSITIE

22 maart t/m 2 april. De Wilde Plakker. Eind 1976 verschenen in Amsterdam mysterieuze affiches met teksten die altijd begonnen met 'WAAROM HEB IK DIT NIET EERDER GEDAAN?' Documentaire-maker Frank Herreboot maakt een film over dit fenomeen en toont in deze expositie affiches, publicaties en foto's.

[Entrepotdok 42](http://Entrepotdok42) | open: za – zo of op afspraak | 13.00 – 17.00 uur | www.weerdruk.nl

HERMITAGE | AMSTERDAM MUSEUM AAN DE AMSTEL

EXPOSITIE

T/m 27 augustus. Rembrandt & tijdgenoten. Historiestukken uit The Leiden Collection, een unieke privécollectie uit New York, vernoemd naar de geboorteplaats van Rembrandt. Met werk van o.a. Rembrandt en zijn leermeester Pieter Lastman. *Voor actuele informatie:* www.dutchheritag Amsterdam.nl

EXPOSITIES - AMSTERDAM MUSEUM
T/m 12 maart. Maasdamme Collectie. Scenes uit het koloniale verleden. Collectie diorama's van Rita Maasdamme (1944–2016) met scenes uit onze voormalige koloniën, verteld vanuit het perspectief van tot slaaf gemaakten, marrons en de inheemse bevolking.

T/m 3 september. Continue This Thread. Karim Adduchi x Tess van Zalinge. Deze Amsterdamse modeontwerpers kregen naamsbekendheid met hun ontwerpen geïnspireerd op historische en streekgebonden handwerktechnieken en hun innovatieve en duurzame visies op het ambacht, design en co-creatie.
[Amstel 51](http://Amstel51) | 020-5308755 | www.amsterdammuseum.nl

HORTUS BOTANICUS

KINDERPROGRAMMA

18 februari t/m 5 maart. Kleuren in de lente. Speur buiten en binnen naar voorjaarsbloemen, vlinders en planten en teken ze na in je eigen

lentegids. Lentegids en kleurpotloden zijn gratis af te halen bij de portier. Leeftijd 4–14 jaar.

Tickets: zie de website.

[Plantage Middenlaan 2a](http://PlantageMiddenlaan2a) | open: ma – zo 10.00 tot 17.00 uur | www.dehortus.nl

JOODS MUSEUM

JUNIOR

T/m 31 december. Eden en de Gulden Regel. Een virtueelreality-ervaring voor jong en oud. Zet je VR-bril op en ga met Eden op een magische reis om de betekenis van de Gulden Regel 'wat jij niet wilt dat jou geschiedt, doe dat ook een ander niet' te ontdekken.

EXPOSITIE

T/m 3 maart. Zerheilt – Fotofragmenten van Berlijn
Tussen 2016 en 2019 onderzocht de Franse fotograaf Frédéric Brenner het hedendaagse Joodse leven in Berlijn. Zijn werk geeft een beeld van de diversiteit van Joods leven in Berlijn en de complexiteit van de Duits-Joodse geschiedenis.

T/m 10 april. Ety & Leonie Judith Koelmeijer vond bij het schrijven van Ety Hillesum, het verhaal van haar leven onbekend materiaal. De Joodse vriendinnen Ety en Leonie waren beiden in therapie bij psycholoog Julius Spier en beiden hielden op zijn aanraden een dagboek bij. Ety, geliefde en secretaresse van Spier, leest ook het dagboek van Leonie, waardoor een complexe driehoeksverhouding ontstaat.

T/m 24 september. Ik, Joods?! Van dagboek tot reisverslag: een expositie van historische maar ook hedendaagse persoonlijke teksten, waarin je veel ontdekt over de identiteit van de schrijvers. Bekende Joodse Nederlanders reflecteren in video-interviews op de teksten.
[Nieuwe Amstelstraat 1](http://NieuweAmstelstraat1) | www.jck.nl

LUTHER MUSEUM

CONCERT

26 februari. 16.45–18.00 Piano Parels uit Armenië. Pianoduo Marina Gevorgyan & Anahit Nersesyan met werk van Bach, Beethoven, Schumann, Komitas en klassiekers uit de Armeense volksmuziek.
9 tot en met 11 maart. Operaweek: Mozart versus Salieri. Reeks van zes concerten rond de opera's Der Schauspieldirektor (Mozart) en Prima la musica e poi de parole (Salieri). *Voor prijzen en tickets zie website.*
[Nieuwe Keizersgracht 570](http://NieuweKeizersgracht570) | open: do – zo | 11.00–17.00 uur | www.luthermuseum.nl

MARINETERREIN | NEMO DE STUDIO

EXPOSITIE

T/m medio 2023. Energy Junkies. In deze expositie voor volwassenen staan onze verslaving aan fossiele brandstoffen en de gevolgen voor het klimaat centraal.

T/m medio 2023. Project Morgen. Experimentele opstellingen en bijzondere installaties. Hoe ziet de wereld van morgen eruit? Welke rol spelen wetenschap en technologie? Een verkenningstocht van onderzoekers en Nemo-partners in kennis en kunst.

DONDERDAGAVOND IN DE STUDIO

T/m 13 april, om de week. Workshops, lezingen en dialogen bij de tentoonstelling Energy Junkies voor volwassenen over energie en klimaat. Voorafgaand kun je vanaf 19.00 uur tentoonstelling bezoeken.

Marineterrein | [Kattenburgerstraat 5](http://Kattenburgerstraat5) | gebouw 027a | Informatie en tickets: www.nemosciencemuseum.nl

OOSTERKERK | STADSHERSTEL

EXPOSITIE

30 maart t/m 2 april, 13.00–18.00 uur. TEKEN-LINEN in de Oosterkerk Opening 30 maart van 17.00–19.00 uur. Deelnemende kunstenaars: Hils Robbé, Inge van der Storm, Ingrid Pasmans, Rita Rutten, Ursula Metzler en Bets Hölscher.
CONCERT

Vrijdag 31 maart, 20.00 uur. Concert op het Van Oeckelen-orgel Veronique van den Engsh, organist van de Sint-Jan in 's Hertogenbosch.

Dinsdag 4 april, 20.00 uur. Conservatorium van Amsterdam Vanaf april elke eerste dinsdag en derde vrijdag van de maand concerten. Entree: Regulier € 12,- | Buurtbewoners (1018) € 6,-
Dinsdag 11 april 14.30 uur. Appeltaartconcert Prachtige klassieke muziek en heerlijke appeltaart. Met muziek van Ravel, Fauré en

Vivier. Entree: € 4,- | gratis voor stadspashouders
Vrijdag 28 april 20.00 uur. Concert op het Van Oeckelen-orgel Organist en programma nog niet bekend.

www.stadsherstel.nl/cultuuragenda |
[Kleine Wittenburgerstraat](http://KleineWittenburgerstraat)

OUTSIDER ART GALERIE / ARTOTHEEK

EXPOSITIE

25 februari t/m 26 maart. Waanzinnig Wonen. Expositie n.a.v. van een workshop van Outsider kunstenaars met Oost West Architecten over thema's als woningnood en duurzaam bouwen. Sculpturen, schilderijen en tekeningen.
15 april t/m 28 mei. Sytske Koeveringe. Expositie van beeldend kunstenaar/schrijfter Koeveringe in samenwerking met Outsider kunstenaars met portret als thema.

[Neerlandiaplein 7 \(achter Hermitage\)](http://Neerlandiaplein7) | open: wo – zo | 12.00 tot 17.00 uur | www.outsiderartgalerie.nl

MUSEUM VAN DE GEEST - OUTSIDER ART

EXPOSITIE

Vanaf 22 september. 31553580 (obsessie) voor Nummers & Schema's. Behoeft aan kunst én structuur? Deze expositie laat een verlangen zien naar structuur en logica in de chaotische wereld van ieder mens. De werken van Doerte Weber, Eiko Ishizawa, George Widener en Lionel Plak brengen rust voor de geest.
[Hermitage | Amstel 51](http://HermitageAmstel51) | www.hermitage.nl

PLANTAGEKOOR | ENGELSE KERK

CONCERT

Zaterdag 1 april. 15-15 uur. Johannes Passion van J.S. Bach. Het Plantagekoor o.l.v. Bert 't Hart. Kaarten: www.plantagekoor.nl
[Engelse Kerk](http://EngelseKerk) | Begijnhof

SCHEEPVAARTMUSEUM

CENTOONSTELLING

T/m 28 mei 2023. Mens op Zee. Deze fotografie-tentoonstelling i.s.m. de Dutch National Portrait Gallery toont een veelzijdige maritieme wereld waarin portretten en verhalen laten zien hoe het op-zee-zijn je als mens kan veranderen.

[Kattenburgerplein 1](http://Kattenburgerplein1) | www.hetscheepvaartmuseum.nl

SOOP

LEZINGEN

Donderdag 24 februari, 16.30 uur. Verzetmuseum heropend. Liesbeth van der Horst, directeur van het Verzetmuseum, over de nieuwe en eigentijdse opzet van het museum.

Donderdag 30 maart, 16.30 uur. Jong in de Oorlog. Herinneringen aan de Plantage-Weesperbuurt 1940–1945. Schrijvers Ester Wouthuysen en Willem Campscheur over hun gelijknamige boek.
CONCERT

Donderdag 9 maart, 16.30 uur. Duo Copper & Sauer. Hoboïst Maud Sauer en Monique Copper op piano met werken van Mozart, Schumann, M.Sauer, Heitor Villa Lobos en Ignace Liliën. Slotstuk samen met fluitist Helen Metzelaar.

Donderdag 13 april, 16.30 uur. Programma n.t.b. zie website.

EXPOSITIE

T/m 5 april. In memoriam. Kleurrijke schilderijen, van vrouwenfiguren tot zeegezichten, van beeldend kunstenaar, actrice, kinderboekenschrijfster en buurtgenoot Nellie Burgdorffer (1918–1984).

6 april t/m 31 mei. Machtelds Wunderkamer. Collages, grafiek, keramiek en sieraden van beeldend kunstenaar Machteld Mulder.
[Nieuwe Kerkstraat 124 hs](http://NieuweKerkstraat124hs) | open: ma t/m vrij | 11.00–17.00 uur | www.soopnet.nl

VERZETSMUSEUM

Sinds december is het Verzetmuseum weer geopend met de nieuwe vaste expositie Nederland in de Tweede Wereldoorlog en het Verzetmuseum Junior.

PODWALK

Gratis audiotour Plantagebuurt 1940–1945. Download de website de kaart en door Job Cohen ingesproken podwalk langs de vele gedenktekens en monumenten die herinneren aan Joods Amsterdam, de Jodenvervolging en het verzet.

[Plantage Kerklaan 61](http://PlantageKerklaan61) | open: ma t/m vrij 10.00 – 17.00 uur, za & zo 11.00 tot 17.00 uur | www.verzetmuseum.org

Bewoners Cruquiuskade strijden tegen treinlawaai

‘Wij hangen zogezegd een beetje aan de laatste tepel’

Voor veel bewoners van de Oostelijke Eilanden en de Czaar Peterbuurt is treinlawaai een gegeven. Maar toen een paar jaar geleden bekend werd dat in de nabije toekomst op de sporen naar Utrecht en Weesp dertig procent meer treinen gaan rijden en dat de maximumsnelheid er omhooggaat van 60 naar 80 km/uur, stapten zij naar de Raad van State. Hoewel zij daar in januari van dit jaar nul op het rekest kregen, heeft die stap de bewoners van de Cruquiuskade toch iets opgeleverd, maar helemaal gerustgesteld zijn zij nog niet.

ERIK HARDEMAN

WIE VAN TREINEN houdt, kan zich bijna geen mooier uitzicht wensen dan dat van Claar Koch. De sprinter naar Weesp is de brug over de Nieuwe Vaart nog maar net gepasseerd of daar nadert de intercity uit de richting Utrecht al. De bewoonster van de Cruquiuskade beaamt dat het leuk is om naar de treinen te kijken. “Het vervelende is alleen dat wij ’s zomers het raam niet open kunnen zetten vanwege de herrie. Vooral een van de twee sporen naar Weesp, het klapperspoor zoals ProRail het noemt, maakt veel kabaal. En als de treinen straks harder mogen gaan rijden, wordt het natuurlijk nog erger.”

Samen met Sjoerd Munnik, die een paar blokken verderop woont, besloot Claar Koch in 2019 dat het tijd werd voor actie. “Wij hebben met een groep van tien bewoners bij het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, waar ProRail onder valt, een zienswijze ingediend. En we waren niet de enigen. Later hoorden we dat het Ministerie in totaal zeventig zienswijzen van omwonenden had ontvangen. Niet alleen bij ons, maar ook in de Kattenburgerstraat en op de Piet Heinkade is het Project Hoogfrequent Spoor (PHS), zoals het officieel heet, een heet hangijzer.”

‘toen het ministerie überhaupt niet met ons wilde praten, hield het voor ons op’

In hun zienswijze hebben de bewoners van de Cruquiuskade niet alleen hun bezwaren tegen de plannen uiteengezet, zo vertellen ze, ze hebben ook suggesties gedaan voor aanpassingen. “We hebben bijvoorbeeld voorgesteld om de snelheid ’s nachts niet te verhogen. Dat zou voor ons al heel veel schelen, terwijl het voor ProRail weinig

FOTO: BJÖRN MARTENS

tijdverlies zou betekenen omdat het ’s nachts op het spoor veel minder druk is dan overdag. Ook van andere bewoners weten we dat zij met alternatieven zijn gekomen, maar wat ons steekt is dat geen van die suggesties door het ministerie is overgenomen. Er is niet eens op gereageerd.”

Onverschillige reactie

Het was met name die onverschillige reactie die de omwonenden in het verkeerde keelgat schoot, aldus Koch en Munnik. “Voor ons ging het toen niet meer alleen over het spoor, toen werd het politiek. We vinden dat je als overheid niet zo met mensen hoort om te gaan. Wij wilden echt niet het onderste uit de kan, maar toen het ministerie überhaupt niet met ons wilde praten, hield het voor ons op. Eind 2021 hebben we daarom bij de Raad van State bezwaar tegen de plannen gemaakt.”

Het duurde lang voordat de Raad tot een uitspraak kwam, maar in januari van dit jaar kregen de bewoners te horen dat hun bezwaar niet was gehonoreerd en dat ProRail van de Raad van State mag doorgaan met de voorbereidingen voor het Project Hoogfrequent Spoor. Toch zijn Koch en Munnik niet ontevreden, want ten aanzien van de bruggen over de Kattenburgerstraat en de Cruquiuskade is een duidelijke voorwaarde aan die toestemming verbonden. Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat moet scherp in de gaten houden of de geluidsoverlast in de nieuwe situatie zal toenemen en zo ja, of die toename binnen aanvaardbare grenzen blijft.

Ook eerder hadden de bewoners van de Cruquiuskade trouwens al een succesje geboekt, vertelt Claar Koch. “Drie dagen voor de zitting van de Raad van State zagen

we ’s nachts opeens mensen van ProRail aan het klapperspoor werken. En met resultaat, want de volgende ochtend had het klapperende geluid plaats gemaakt voor gebonk, nog steeds duidelijk hoorbaar, maar wel een stuk minder hinderlijk. Die plotselinge activiteit van ProRail moet hebben samengehangen met de zitting van de Raad van State en met ons bezwaarschrift. Dat kan bijna niet anders.”

Gemeente, waar ben je?

Hoewel het treinlawaai dankzij deze onverwachte ingreep nu dragelijk is, zijn de bewoners er niet gerust op dat de geluidsoverlast straks toch niet zal toenemen. Nu hun juridische mogelijkheden zijn uitgeput, hebben zij hun hoop gevestigd op de gemeente Amsterdam, die naar de mening van Koch en Munnik tot nu toe wel erg weinig voor de eigen bewoners is opgekomen.

‘de gemeente heeft niets gedaan’

“Al in 2021 gaf de gemeente toe dat de omwonenden in dit deel van de stad veel last hebben van het treingeluid. Wethouder Sharon Dijksma heeft toen zelfs letterlijk gezegd dat er met het PHS wel erg veel op de bewoners afkomt. Maar de gemeente heeft niets gedaan. Ze zijn bijvoorbeeld niet mee naar de Raad van State gegaan om ons te ondersteunen, wat best had gekund. Ze hebben alleen nog een geluidsmeting uitgevoerd, maar die was allesbehalve grondig. En van het door interim-wethouder De Vries geopperde idee om met ProRail een geluidspact te sluiten met daarin aanvullende maatregelen om de geluidsoverlast voor bewoners in de toekomst te beperken, is tot nu toe niets terecht gekomen.”

Al met al krijgen wij het idee dat de gemeente voor wat onze buurt betreft vooral bezig is met het Marineterrein en met de discussie over een nachtstalling van rondvaartboten in de Dijkgracht. Wij hangen zogezegd een beetje aan de laatste tepel. We willen graag van wethouder Van der Horst weten of zij met ons samen wil kijken naar de problemen en of zij echt werk wil maken van een geluidspact met ProRail. Want na de uitspraak van de Raad van State zijn we nu toch wel erg afhankelijk van de bereidheid van de gemeente om de belangen van ons als bewoners te behartigen. Maar is die bereidheid er wel, vragen wij ons soms af. Vandaar onze oproep: Gemeente, waar ben je? We hebben je nodig. 🙏

Maandagmiddag vier uur. Veel bouwvakkers, timmermannen, hoveniers en installateurs zijn op weg naar hun auto om huiswaarts te gaan. Hier en daar wordt nog geklommen, gesjouwd en gegraven en op sommige steigers lopen nog mannen. De steigerdoeken aan de Van Gendhallen wapperen in een ijzige wind, maar ik sta in het zonnetje met mijn camera en voel het voorjaar. 🌸

FOTO: BRUNO VAN MOERKERKEN

VERA AMENDE

Afscheid van een vrijwilliger

In december, na het kerstdiner in het souterrain van het Ocochoffe, werd het al eerder aangekondigde afscheid van kok Edwin definitief. Erwin heeft zeven jaar lang maandelijks een driegangendiner verzorgd. Hij deed de boodschappen, verzorgde een menu en was de hele dag bezig om de maaltijd om precies zes uur klaar te hebben voor ongeveer 24 gasten.

Als de gasten om kwart voor zes binnendruppelden, vonden ze vier gedekte tafels uitnodigend klaar staan. Precies om zes uur kwam de lange gestalte van Edwin gekleed in kokskleding uit de keuken met een glas in de hand en tikte om stilte. Als bij toverslag verstomde het rumoer. Altijd een plechtig moment, want we kregen te horen welke gerechten we konden verwachten, gerechten die bijna altijd waren aangepast aan de seizoenen. En altijd met zijn eigen gebakken brood erbij. Door Joke en Angelie werden we zorgzaam bediend. Iedereen was altijd heel tevreden.

Na het diner was het zo ver. In een toch wat geëmotioneerd afscheidwoordje vertelde Edwin hoe hij het koken altijd met veel plezier gedaan had, maar dat hij het nu toch echt wat rustiger aan moest gaan doen. Met bloemen, een cadeautje en een dankwoordje van de gasten verdween Edwin voor het laatst in de keuken.

Gelukkig

De vaste eters van het Ocochoffe waren al maanden geleden voorbereid op het afscheid van Edwin, en een aantal buurtgenoten bedacht daarom tijdig een nieuw eetclubje. Gewoon bij iemand thuis dan maar. De eerste bijeenkomst was al in december. Elke deelnemer had een onderdeel van de maaltijd meegebracht. Het meegebrachte eten zag er heel fraai en lekker uit. Jammer genoeg was mijn meegebrachte groentetaart gewoon mislukt. Gelukkig is nu voor Edwin een jonge vervangster gevonden met de naam Nicolette die vast een waardige opvolgster zal worden van Edwin.

Wat valt me op

Men kan zich nog zo hard verschuilen in de prettige ontmoetingen binnen onze buurt en in de wetenschap hoe veilig we hier zijn, maar de donkere wolken van oorlog en milieuvuiling drijven niet weg. We kunnen nog zo hard 'Amor' en 'Alleluia' zingen op de nieuwjaarsreceptie in de Oosterkerk, gedirigeerd door Herbert de Jonge, die zelfs de gasten in de kerk wist te verleiden om mee te zingen, maar we kunnen met ons gezang niet de vrede uitroepen.

Je kan naar huis fietsen door de stromende regen, je jas nog nat van de heenweg, en thuis denken dat je je fiets op slot hebt gezet, om de volgende dag je sleutels niet te kunnen vinden en dan toch je fiets weer terug te vinden met de sleutels er nog in. Een klein gelukje.

Minder goed is dat vastgesteld is dat er tonnen oud brood per jaar worden weggegooid. Wie is er zo gek? Oud brood is gewoon brood dat normaal goed te eten is, zeker zo lekker als het brood nog even geroosterd wordt. 🍞

Beestjes in de Buurt #16

TEKST EN BEELD: KAMIEL VAN OPHEM

EUPTERYX
DECENNOTATA

Waar woont dit beestje?

Deze soort dwergcicade (Cicadellidae) voelt zich goed thuis in vochtige stukken gras. Toch komen ze ook in de bebouwde omgeving al veel voor.

Wat eet dit beestje?

Deze planteneters drinken plantensappen uit verschillende grassoorten.

Wie eet dit beestje?

Deze zeer kleine springende beestjes, niet groter dan twee millimeter, zijn meestal te klein en te snel om door vogels gegeten te worden. Sluipwespen, kleine spinnen en sommige wantsen krijgen ze wel te pakken.

Is dit beestje gevaarlijk?

Omdat een paar soorten overlast veroorzaken, denken mensen

dat alle soorten dit doen. Deze soort behoort daar niet toe.

Heeft dit beestje iets speciaals? Maar natuurlijk, de manier waarop dwergcicaden het sap uit het gras drinken is net zoals wij limonade drinken op een warme dag. Met een rietje, maar dat zit bij dit beestje ingebouwd in hun mond. 🍷

PRAKTIJK DE KADIJK

- Fysiotherapie
- Manuele therapie
- Bekkenbodemtherapie
- Oedeemfysiotherapie
- Acupunctuur
- Shiatsu en lichaamswerk
- Adem- en ontspanningstherapie
- Oncologische revalidatie

Alle therapeuten voldoen aan de kwaliteitseisen van zorgverzekeraars
Ook fysiotherapie na 18.00 uur mogelijk

Laagte Kadijk 41, 1018 BB Amsterdam

Aanmelden via: 020 6261836 of www.praktijkdekadijk.nl

DAVID ELDERS
begravenis & crematie

uitvaartcentrum
tegenover de nieuwe ooster

020 6252201
kruislaan 235 amsterdam
www.uitvaartcentrumelders.nl

Ruisend lommer
remedie tegen dorst
en kommer

Café „Eik en Linde“

Eik en Linde Plantage Middenlaan 22A 1018 DE Amsterdam
tel. 020 6225736 ook zaalverhuur
www.eikenlinde.nl

beweging **ontspanning**

Yoga & Ademwerk

Kleine groepen Individuele aandacht

Locatie Studio Lumen • Nwe Keizersgracht 58
Info • aanmelden +31 (0)6 11 36 04 84
marietb@xs4all.nl

MARIETBAKKER.NL

Massagepraktijk Helder & Holistisch

Massages
Lichaamsgerichte therapie
voor ontspanning en bewustwording

Marianne van der Staaij,
Holos @ massagetherapeut
Vergoeding mogelijk via ziektekostenverzekering

Binnenkadijk 151, 1018 ZE, Amsterdam
06 - 294 224 40
m.staay2@upemail.nl
www.praktijkhh.nl

HUISSTIJLEN
LOGO'S
FOLDERS
FLYERS
AFFICHES
WEBDESIGN
FOTOGRAFIE

Gerrit Alink
GRAFISCH ONTWERP & FOTOGRAFIE
T. 06 10 70 44 76
www.gerritalink.nl | info@gerritalink.nl

TANGO
gratis proefles

Tango Argentino Amsterdam
cursussen • tangosalons

www.tangoalma.nl

Purr & Fetch
Dierenspecialzaak

Plantage Kerklaan 21 1018SZ Amsterdam
020-3584192 | shop@purrfetch.nl | [Purr_fetch](https://www.instagram.com/Purr_fetch)

JAPANESE GEZICHTSMASSAGE

De massage bestaat uit technieken die de huid stimuleren collageen en elastine aan te maken. De huid neemt meer zuurstof op met als resultaat een frisse, jonge uitstraling. De massage helpt de kaak te ontspannen, dat is weer erg fijn als je 's nachts tandenknarst of maalt.

Kortom, een weldadige ervaring voor iedereen en een zeer gewaardeerd cadeau!
Bel of app Yvette +31 630 846 508 of www.ypsalon.org voor meer informatie.

REPAIR CAFE

Een broodrooster dat niet meer roostert,
Een lamp die niet meer wil branden,
Een cd-speler waar geen muziek meer uitkomt.
Weggooien? Mooi niet!

Repareer het in het repair café
Samen repareren...
Elke eerste woensdag van de maand, 14.00-16.30u
Witte Boei, Kleine Wittenburgerstraat 201

Repaircafe.nl

Toen & nu

TEKST EN BEELD: BRUNO VAN MOERKERKEN

We kijken vanaf het Entrepotdok, nabij de Sarphatistraat in de richting van Artis. Vijftig jaar geleden was daar nog een braakliggend terrein waar stadsnomaden een plek gevonden hadden. Helaas zijn dit soort rafelranden erg schaars geworden in Amsterdam en omgeving. Op de achtergrond is gebouw De Harmonie nog net zichtbaar op beide foto's; op de recente foto zien we rechts het restaurant De Waterkant.

19 oktober 1919

5 februari 2023

Samen zijn en samenwerken in de SOOP

Al sinds 25 jaar is ouderensociëteit SOOP in de Nieuwe Kerkstraat een ontmoetingsplek voor senioren. De sociëteit is in eerste instantie bestemd voor bewoners uit de nabije omgeving, maar er komen ook bezoekers uit andere buurten. Behalve voor het maken van een praatje onder het genot van een kopje koffie, biedt de SOOP senioren ook de gelegenheid om cursussen te volgen, lezingen en tentoonstellingen bij te wonen, of even langs te komen voor een film- of muziekmiddag.

PIPPEN SARDJOE

DAT ALLES IS mogelijk dankzij de inzet van een grote groep vrijwilligers, vertelt voorzitter Bert Breij. “Begin jaren negentig ontstond in de buurt de wens naar een ontmoetingsplek voor senioren. Een gezamenlijk initiatief van buurtbewoners, de gemeente Amsterdam en enkele buurtorganisaties leidde in 1998 tot de opening van de sociëteit in de Nieuwe Kerkstraat. Was het eerst vooral een levendig ontmoetingscentrum, vandaag de dag ligt de nadruk er daarnaast ook op ontwikkeling. Dankzij een breed scala aan cursussen kunnen senioren verborgen talenten ontdekken of vergeten hobby’s en interesses weer oppakken. Van biljarten tot cursussen Islam, wij bieden voor elk wat wils.

De drijvende kracht achter deze organisatie? Dat zijn onze vrijwilligers. Alle taken in de sociëteit, ook die van de bestuursleden, de cursusdocenten en de barmedewerkers, worden vervuld door in totaal meer dan negentig vrijwilligers. De naam SOOP zegt het al: Stichting Ontmoetingsruimte voor en door Ouderen in de Plantage-Weesperbuurt. Maar inmiddels ook voor senioren van de Kadijken en de Eilanden.”

‘Ik vind het erg belangrijk dat senioren zich blijven ontwikkelen’

Dit ‘voor en door’ ideaal is wat Breij drijft. Naast zijn voorzitterschap is hij zeer actief op politiek en maatschappelijk gebied. Thema’s als arbeid, solidariteit en polarisatie houden hem bezig. Als er een stempel op hem gedrukt zou moeten worden, dan is dit ‘sociaal.’

Ik vraag hem naar zijn voorzitterschap en zijn ideeën voor de toekomst. “Mijn voornaamste functie als voorzitter is dat ik de vergadering leid. Echter, we zijn een colle-

FOTO: BRUNO VAN MOERKERKEN

giaal bestuur, wat betekent dat beslissingen op onderlinge consensus gebaseerd zijn. Ik ben geen typische, klassieke voorzitter, naast het vervullen van technische taken streef ik naar een gevoel van saamhorigheid binnen de organisatie. Ik probeer de afstand tussen het bestuur en de andere vrijwilligers te verkleinen, we doen het immers met elkaar. Daarnaast vind ik het als voorzitter erg belangrijk dat senioren zich blijven ontwikkelen. We stimuleren dit door middel van een groot aanbod aan cursussen. Wil je een taal leren? Of ben je bijvoorbeeld geïnteresseerd in boetseren? Dat kan hier gewoon. Wij doen hier meer dan kletsen en de krant lezen, hoe leuk en gezellig ook. Senioren hebben hier

de mogelijkheid om nieuwe ervaringen op te doen. Al als je binnenkomt zie je waar wij mee bezig zijn en waar wij voor staan: flyers aan de muur, mensen achter de bar en in de zomer werkende mensen in de tuin. Met zijn allen verwezenlijken wij het SOOP-ideaal.”

Wat houdt dat ideaal in?

“De gedachte is simpel. We doen het samen en we zijn samen. De SOOP brengt mensen bij elkaar. Ik vind het belangrijk dat buurtbewoners niet alleen maar afgezonderd naast elkaar leven, maar de mogelijkheid hebben om elkaar te leren kennen en elkaar ook te helpen. Maar,

‘De SOOP brengt mensen bij elkaar’

zoals al gezegd, zowel de ontmoeting als de verdere ontwikkeling van senioren staan bij ons centraal. Om dit alles te kunnen verwezenlijken, moeten zowel ons assortiment aan activiteiten als de cursussen voor iedereen te betalen zijn. Helaas ervaren wij ook de gevolgen van de energiecrisis en de inflatie. De prijs van de cursussen hebben we moeten verhogen van twee naar drie euro. Maar vanuit het idee dat onze activiteiten ook voor mensen die het minder breed hebben toegankelijk moeten zijn, hanteren we bij het tonen van een Stadspas met een groene sticker nog de oude prijs. We krijgen subsidie, maar bijna veertig procent van ons budget brengen we zelf op. Een knappe prestatie in deze tijden.”

Hoe ziet u de toekomst?

“Wij bieden bezoekers het gevoel deel uit te maken van een gemeenschap. De huidige vereenzaming in de maatschappij is verschrikkelijk. Mensen zijn veel te veel van elkaar vervreemd. De verzorgingsstaat is niet meer vanzelfsprekend, kinderen zorgen niet automatisch meer voor hun ouders. Wat wij hier doen moet worden gezien als een voorbeeld. Ontmoet elkaar, zoek toenadering tot je burens, maak een praatje op straat. Ik zie dit als een politieke opdracht, het moet afgelopen zijn met het enerzijds-anderzijds denken. Wat mij betreft is de SOOP een nog niet ontdekte parel, eentje waar de gemeente trots op mag zijn. Ik streef naar het verwezenlijken van ons ideaal, zowel in de Nieuwe Kerkstraat als daarbuiten. We zijn geen gebouw, we zijn een beweging. En in de tussentijd: kom vooral langs, volg een cursus, leer elkaar kennen, kortom, heb samen een fijne tijd.”

Ondanks het grote aantal vrijwilligers kan de SOOP nieuwe vrijwilligers nog steeds goed gebruiken. Er is van alles te doen. Kom langs en praat met ons, is de oproep van het bestuur. 🌱

Wat doet een Welzijnscoach?

FOTO: DOCK

Buurtbewoner Corrie is al een tijdje actief in de buurt. Ze maakt deel uit van een handwerkgroep in de Boomsplijker en ze volgt vanaf dit jaar de Braintraining op de dansvloer in de Witte Boei. Sinds een paar maanden is zij ook welzijnscoach binnen het landelijke concept van Welzijn op Recept.

“Als welzijnscoach zorg je samen met de Amsterdammers die dat nodig heeft voor een zachte landing en activatie op sociaal niveau. De gesprekken gaan over welbevinden en samen zoeken naar waar je (weer) blij van wordt. Ik ken buurtwerker Petra al jaren. Zij vertelde me op een dag over Welzijn op Recept en vroeg of dit niet wat voor mij was. Het leek mij wel wat, dus ik ben het aan-

gegaan. Na het eerste kennismakingsgesprek kon ik aan de slag gaan.”
 “Mensen met bijvoorbeeld langdurige klachten, waar medisch gezien geen oorzaak voor gevonden wordt, krijgen een verwijzing van een eerstelijns zorgverlener om aan de slag te gaan met hun ‘welbevinden’. De gedachte hierachter is dat je sociaal actief blijft en dat dit een positief effect heeft op je algemene gezondheid.”
 “Mijn eerste contact was een lieve creatieve oudere dame. We hadden mooie zinvolle gesprekken waarin veel werd uitgewisseld. Zo kwam ik erachter dat deze dame van lezen hield. Toeval wist ik via via dat zij in aanmerking kon komen voor een boekenpakket dat vanuit de OBA geregeld wordt.

Ondertussen heeft mevrouw ook een schaa maatje en is het contact weer afgerond.”

“Ik vind het leuk om nieuwe mensen te ontmoeten, en mensen op weg te helpen. Ook als leerkracht, wat ik ben geweest, op een basisschool zocht ik bijvoorbeeld sportfondsen of huiswerkbegeleiding voor kinderen die dat nodig hadden. Ik zou mensen die de mogelijkheid hebben zeker aanraden om na te denken of dit iets voor hen is.”

“Ik vind het een fijne manier om met mensen in contact te komen. Het is een mooie tijdsbesteding en het geeft veel voldoening. Vanuit de Witte Boei wordt ook goede begeleiding gegeven. Kortom een win-win-situatie; ik ontmoet zo ook weer mensen die mij inspireren.”
 Denkt u dit wil ik ook? Mail Angelique Wijnberg via awijnberg@dock.nl

Energie Informatiemarkt 24 februari

Op vrijdagmiddag 24 februari organiseert !WOON vanaf 13.30 uur een Energie Informatiemarkt in de Boomsspijker op de Recht Boomsloot 52.

Een samenwerking met o.a. Buurtteams Centrum, stichting DOCK en de gemeente Amsterdam. De bijeenkomst is voor alle bewoners van het Centrum.

- Er worden bruikbare tips over energiebesparing gegeven en u kunt er een afspraak maken met een energiecoach. Die geeft bespaaradvies

Huis van de buurt De Witte Boei

Er zijn nog veel meer activiteiten die georganiseerd worden door onze partners. Kijk voor het volledige overzicht op huisvdbuurtcentrum.amsterdam.com of kom langs op de Witte Boei.

Adres: Kleine Wittenburgerstraat 201
 Openingstijden: maandag t/m vrijdag van 9.00 tot 22.00 uur
 Telefoon: 020-622 3879

DOCK-activiteiten:

MAANDAG

13.00-15.30 Ontmoeting voor mensen met geheugenproblemen
 14.00-16.00 digitaal spreekuur, elke 2e en 4e van de maand, vrije inloop.
 18.00-19.30 Buurtrestaurant, €5,- inschrijven verplicht

DINSDAG

11.00-13.00 Ouderensoos, €1,50
 13.00-14.00 Buurtsoep, €1,- op = op
 19.30-21.00 Taal en Koffie-inloop

WOENSDAG

09.00-13.00 Arabische vrouwen-groep, €1,-
 12.00-13.00 Wereldlunch €2,50 op = op
 13.30-16.00 Samen breien, samen haken, €1,-
 14.00 - 16.30 Repair Café, elke 1e woensdag van de maand
 10.00-11.30 Taal en Koffie-inloop

DONDERDAG

10.00-13.00 Turkse vrouwengroep, €1,-
 10.00-12.00 Nederlandse les.
 Aanmelden bij Anne-Marieke Steeman, mail: a.m.steeman@xs4all.nl

VRIJDAG

10.00-11.30 Buurttaart, €1,- op = op
 14.00-16.00 Naaiworkshop, €1,-
 14.00-16.00 Digitaal Café, elke 2e vrijdag van de maand

op maat en maakt een rapport met besparing voor de woning en de bewoner.

- De Flying Squad van de gemeente Amsterdam geeft uitleg over de voorwaarden van alle regelingen voor Amsterdammers met weinig geld. Ook geeft de gemeente duurzaamheidsadvies.
- Het Buurtteam is aanwezig om oplossingen te bespreken wanneer je je torenhoge energierekening niet meer kunt betalen.
- Voor eigenaar-bewoners is informatie te verkrijgen over de subsidieregelingen die er zijn en hoe je het overleg met de VvE aanpakt.
- Tenslotte willen we ook een inspirerend duurzaamheidsproject presenteren. Kortom, het wordt een bijeenkomst waar voor iedereen wat te halen valt, inclusief hapjes en drankjes.
- Zie de website van !WOON voor het laatste nieuws en het volledige programma www.wooninfo.nl/agenda.

Hoe kan je je verhuurder bewegen om de woning beter te isoleren?

!WOON publiceerde onlangs een stappenplan om verbeteringen aan te vragen en indien nodig af te dwingen.

Contact

Voor vragen over huren en wonen kunt u elke woensdagmiddag van 15.00 - 17.00 uur terecht op ons woonsprek uur in de Witte Boei, Kleine Wittenburgerstraat 201. Bellen of mailen op (020) 5230 110 | centrum@wooninfo.nl | www.wooninfo.nl. Check ook onze gratis online cursussen en webinars op cursus.wooninfo.nl en wooninfo.nl/agenda

David en Liva Elders

'Een stille uitvaart kan heel mooi zijn'

Een uitvaartondernemer moet nabestaanden zoveel mogelijk tijd en ruimte gunnen. Dat is het motto van de familie Elders. Hun uitvaartcentrum is gevestigd tegenover de Nieuwe Ooster. In onze serie over adverteerders deze keer aandacht voor een uitvaartbegeleider die er het liefst niet zou willen zijn.

ERIK HARDEMAN

GEVRAAGD NAAR HOE hij in de uitvaartbranche is terechtgekomen, vertelt David Elders een opmerkelijk verhaal. "Begin jaren negentig ging ik met mijn vader mee naar een congres in India. Op een dag kwam er een lijkstoet langs ons hotel. Ik ben meegelopen naar de verbrandingsplaats en wat me daar opviel was de ontspannen sfeer. Sommige nabestaanden huilden, anderen stonden met elkaar te kletsen en hoewel ik een vreemde was, was ik meteen welkom. Op een gegeven moment viel een arm van de dode vrouw half uit de doek waarin zij was gewikkeld. Een jongetje pakte toen een stok en duwde de arm terug. In het hotel bleef ik er maar over praten hoe vanzelfsprekend ze in India met de dood omgingen en hoe bijzonder ik dat vond. Mijn vader zei toen: waarom ga je er niet iets mee doen? Zo kwam ik op het idee om een uitvaartonderneming te beginnen waarin mensen een uitvaart helemaal naar hun eigen ideeën kunnen inrichten. Dat was toen absoluut nog niet gebruikelijk."

Inmiddels is Liva, de vrouw van David, mede-eigenaar van het bedrijf, waar nu ook hun kinderen Noah en Fée werken. Over hun manier van werken zegt David: "In feite proberen wij bij klanten zo weinig mogelijk te doen. Het liefst zou ik er als uitvaartleider niet willen zijn, maar dat kan natuurlijk niet want ik moet dingen regelen. Maar ik probeer een sfeer te creëren waarin zij zich volstrekt vrij voelen.

Neem bijvoorbeeld de vraag of de kist open moet blijven, zodat bezoekers de overledene bij het condoleren nog even kunnen zien. Sommige ondernemers vinden dat belangrijk en dringen er daarom bij nabestaanden op aan. Dat zullen wij nooit doen. Bij ons ligt de dode in een apart kamertje met de deur op een kier en wie wil kan daar even naar binnen gaan. Zo laat je de keuze aan de bezoekers zelf."

Op hun zeer informatieve website staat een uitgebreide selectie aan 'uitvaartmuziek'. Elders: "Uiteraard proberen we met de muziekkeuze aan te sluiten bij de smaak van de overledene, maar het komt voor dat nabe-

staanden zeggen: hij of zij luisterde nooit naar muziek. Dan zeg ik: het kan ook zonder. Een stille uitvaart kan heel mooi zijn." Toch willen de meeste klanten wel muziek bij een afscheid. "Maar je kunt het soms heel slecht voorspellen. Toen ik de onderneming begon heb ik cd's met uitvaartmuziek aangeschaft. Daar staat bijvoorbeeld ook Mieke Telkamp op met 'Waarheen, waarvoor'. Om het origineel, 'Amazing Grace', wordt soms gevraagd, dus ik had verwacht dat er ook wel belangstelling zou zijn voor 'Waarheen, waarvoor'. Nou, vergeet het maar. Dat nummer is in dertig jaar precies twee keer gedraaid." 🌸

FOTO: BRUNO VAN MOERKERKEN

Buurtpuzzel en Prijsvraag #53

DOOR: BRUNO VAN MOERKERKEN

Elk nummer gaan wij dwars door de buurt en dagen u uit te zoeken naar drie uitgelichte plekken, objecten, doorkijkjes, versieringen of andere details. Herkent u deze plaatsen? Foto 3 is de prijsvraag. Deze foto heeft altijd een link met een artikel of advertentie in hetzelfde nummer.

Prijsvraag

In het volgende nummer van 1018-Magazine wordt het antwoord gegeven. In de tussentijd heeft de lezer de gelegenheid het goede antwoord in te zenden naar buurtpuzzel@1018magazine.nl. Uiterste inzendingdatum is 3 april 2023.

De voorzitter van de jury, Pietro Crespi, zal op basis van juistheid en originaliteit uit de inzendingen een winnaar kiezen. De prijs is een boekenbon van € 20,-.

Kleine lettertjes

Over de uitslag kan worden gecorrespondeerd, maar dat verandert de uitslag niet.

Medewerkers van 1018-Magazine en hun huisgenoten zijn van deelname uitgesloten.

De winnaar wordt met voor- en achternaam in het volgende nummer genoemd, maar zonder adres.

Per jaar kan dezelfde persoon maar éénmaal winnaar zijn.

De prijsvraag van de buurtpuzzel in het vorige nummer (1018-Magazine #52) toont een beeld van de hand van Hildo Krop van de godin Gea aan de gevel van het Geologisch Instituut, Nieuwe Prinsengracht 130. De winnaar is Jorn van den Berg, maar deze heeft na verzoek verzuimd zijn adres te geven waardoor de boekenbon niet bezorgd kon worden. Hij wist het goede antwoord evenwel te voorzien van de nodige context; altijd fijn.

1. Kleine Wittenburgerstraat.
2. Hugo de Vries Laboratorium gezien vanuit de Hortus.

OPIUM VOOR HET VOLK

Nu de dagen weer wat gaan lengen en de wind een beetje is gaan liggen, wordt het ook weer tijd voor wat wandelingetjes. Tja, je moet immers 10.000 stappen maken, dagelijks, zegt men. En de inktvisringetjes moesten we ook maar eens laten staan, anders pas ik straks niet meer in m'n badpak.

In de Czaar Peterstraat aangekomen ging het gesprek snel over de aanstaande herinrichting. We merken dat we oud worden want twintig jaar geleden werd die straat ook al heringericht.

"Najaar 2003 was dat", zei Pietro resoluut. "Het was toen net uit met m'n vriend Carlo, dus dat vergeet ik niet zo snel." Pietro raakte helemaal emotioneerd bij de gedachte aan hem.

"Destijds ging de discussie vooral over of er één of twee tramhaltes zouden komen, opdat de bewoners ook nog wat aan die tram hebben, in plaats van alleen maar de last. Die discussie wordt nu dunnetjes overgedaan."

Pietro veegde zijn tranen weg met zijn hand, die hij vervolgens aan de strakke vouw in zijn broek afveegde. Het ontschoot hem totaal dat hij die broek vanochtend nog vers uit de broekenpers had gehaald.

Die hele herinrichting, zowel die van 2003 als diegene die nu gaande is, heeft maar één doel, namelijk dat het verkeer dat er bij de Dageraadsbrug ingaat, er bij het spoorviaduct zo snel mogelijk weer uit is. Een volwaardig stuk binnenring, maar waar de rest van de binnenring door brede straten gaat, is de Czaar Peterstraat daar veel te smal voor. Vlotte doorstroom van tram - één halte minder en dubbelspoor bij die ene halte - meer ruimte voor de auto en voor de fiets: het is gewoon een goot, of beter gezegd een open verkeersriool, waarbij men eraan voorbijgaat dat de straat ook iemands bestemming zou kunnen zijn. Als zoethoudertje staat er dan in de plannen dat de te sneuvelen bomen elders worden herplaatst en dat er ruimte komt voor bankjes en groen.

Bankjes, groen en de belofte bomen te herplaatsen is *de opium voor het volk*, zou Lenin zeggen als variant op de bekende uitspraak van Karl Marx.

Maar waarom allemaal? De te kappen bomen staan in de weg omdat de tramhalte dubbelspoor wordt om de doorstroming te verbeteren. En de doorstroming van het fietsverkeer wordt er ook bijgehouden en gekoppeld aan de brug over het IJ, die voorlopig van de baan is en bovendien een kilometer verder naar het westen is gepland bij de Kattenburgerstraat.

In de plannen staat helemaal niets waar de direct omwonenden profijt van hebben.

We gingen een café binnen en troffen daar volgens afspraak Mar en Onbe, die al aan de rode wijn zaten, en bespraken de noodzaak van herprofilen na twintig jaar terwijl elders in de stad bruggen en kademuuren op instorten staan. 🍷

Ballabona Cucharón
E: ballabona@gmail.com
W: www.ballabona.wordpress.com

Geef me je hand Jorge

Buurtbewoners geven fotograaf Maria Heijndael hun hand en ondertussen vertellen ze hun een verhaal. Deze keer worden de handen van Jorge gefotografeerd.

De afgelopen tien jaar veranderde mijn werk als designer in werk als beeldend kunstenaar. En nu zit ik in een fase waarin ik denk dat ik steeds meer in evenwicht kom. Over mijn beeldtaal en over wat ik wil maken met deze handen word ik steeds zekerder.

Eigenlijk moet ik het anders zeggen: sommige kunstwerken moeten gewoon gemaakt worden. Ze zijn dan gewoon nodig. Niet om wat ze voorstellen of waaruit ze bestaan, maar omdat ze een onderdeel zijn van het totaal. Materialen, vormen, de manier waarop ik met mijn ideeën en handen iets maak, vormgeef, dat alles vind ik zeer waardevol.

Mijn vrouw en ik kiezen ook heel bewust spullen voor bijvoorbeeld in ons huis; we zullen nooit zomaar wat kopen of meenemen. Of het nu een tafel of kunstwerk is, de dingen worden door ons behandeld als familie. Het zijn namelijk niet zomaar spullen: *things are beings*.

Ik ben ervan overtuigd dat mijn werk iets toevoegt. Iets dat er eerst nog niet was, of iets dat er wel is, maar je niet kunt zien. Een aanwezige kracht of een waarde die er toe doet. Iets dat alles met elkaar verbindt. Dat vroeger aan nu koppelt, of hier aan overal. Dat mensen aan elkaar verbindt. Mijn werk moet dat in elk geval doen: verbindend werken. 🍷

TEKST EN BEELD: MARIA HEIJNDAEL

geef me je hand

Jorge

